

राज्यातील हवामानावर आधारीत पथदर्शक फळपिक विमा योजना २०१३ अंतर्गत संत्रा, मोसंबी, पेरु व चिकू (मृगबहार) या फळपिकांना पहिल्या टप्प्यात लागू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: विमायो १०१३/प्र.क्र.१५०/१४ अे

मादाम कामा रोड, मंत्रालय, विस्तारभवन, मुंबई-४०० ०३२.

तारीख: १० जून, २०१३.

वाचा :-

- १) १) संचालक,फलोत्पादन यांचे पत्र फलो-१/हआफपिवियो-१२-१३/१४३२/२०१३, दि. ३ जून, २०१३.
- २) केन्द्र शासनाचे कृषि व सहकार विभागाचे आंगलभाषीय पत्र क्र. १३०११/०१/२००८/क्रेडीट -२, दि. ७ फेब्रुवारी, २०१३.

प्रस्तावना :-

राज्यातील द्राक्ष, केळी, संत्रा, मोसंबी, डाळींब, आंबा व काजू या निवडक फळपिकांना फळपिक विमा २०११ अंतर्गत विमा योजनेद्वारे प्रायोगिक तत्वावर निवडक प्रतिकूल हवामान घटकापासून संरक्षण देण्यात आले होते. सदर योजनेस असलेली मागणी लक्षात घेता, सन २०१२ मध्ये सदर योजना व्यापक स्तरावर राज्यातील निवडक फळपिकांना त्यांच्या हंगामानुसार टप्प्याटप्प्याने लागू करण्यात आली. सदर फळपिक विमा योजना सन २०१३ मध्ये चिकू या फळपिकाचा नव्याने समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यस्तरीय पिकविमा समितीच्या दि. ३ जून, २०१३ च्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेप्रमाणे प्रायोगिक तत्वावरील हवामानावर आधारीत पथदर्शक फळपिक विमा योजना २०१३ मध्ये पहिल्या टप्प्यात संत्रा, मोसंबी, पेरु व चिकू या फळपिकांचा अंतर्भूव करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे. सदर योजना सहपत्र -१ मध्ये नमूद केलेल्या जिल्ह्यामध्ये सहपत्र-२ मध्ये नमूद केल्यानुसार सन २०१३-१४ मध्ये लागू करण्यात येईल. संदर्भ हवामान केंद्र सहपत्र -१ मध्ये नमूद केल्यानुसार प्रत्येक तालुक्यातील महसूल मंडळ पातळीवर स्थापन करण्यात येईल व तेथे नोंदल्या गेलेल्या हवामानाच्या तपशिलानुसार सहपत्र -२ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे निवडलेल्या विमा कंपन्या मार्फत शेतकऱ्यांना बँकांमार्फत नुकसान भरपाई परस्पर देय होईल.

योजनेची उद्दिष्टे,

- १) कमी पाऊस, पावसातील खंड, तापमान व सापेक्ष आर्द्रता यापासून फळपिक विमा योजनेच्या तरतूदीप्रमाणे फळपिकांना निर्धारीत केलेल्या कालावधीत शेतकऱ्यांना विमा संरक्षण आणि आर्थिक सहाय्य देणे.
- २) हवामान घटकावर आधारीत फळपिक नुकसानीची अत्यंत कठीण परिस्थिती शेतकऱ्यांचे आर्थिक रथैर्य अबाधित राखणे.

- ३) योजना कार्यान्वित करणारी यंत्रणा, समाविष्ट पिके व समाविष्ट शेतकरी-.
- ४) सदर फळपिक विमा योजना खालील यंत्रणेमार्फत निवडक तालुक्यात महसूल मंडळ पातळीवर कार्यान्वित करण्यात येईल.

अ.क्र.	विमा कंपनीचे नांव	फळपिक	जिल्हे
१.	एचडीएफसी-अर्गो , ६ वा मजला, लिला बिझीनेस पार्क, अंधेरी-कुर्ला रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई ४०० ०५९	संत्रा(मृग बहार)	बुलढाणा व अकोला
		मोसंबी (मृग बहार)	औरंगाबाद, नांदेड, परभणी, बीड व बुलढाणा.
		पेरु (मृग बहार)	बुलढाणा व औरंगाबाद
२.	अँग्रीकल्वर इन्झुरन्स कंपनी ऑफ इंडिया लिमिटेड, मुंबई क्षेत्रीय कार्यालय स्टॉक एक्सचेंज टॉवर्स, पूर्व खंड, २० वा मजला, दलाल स्ट्रीट, फोर्ट, मुंबई ४०० ०२३	संत्रा(मृग बहार)	अहमदनगर, अमरावती, यवतमाळ, वर्धा, वाशिम, नागपूर व हिंगोली
		मोसंबी (मृग बहार)	अहमदनगर, जालना, हिंगोली, नांदेड, नागपूर व वर्धा
		पेरु (मृग बहार)	अहमदनगर, नाशिक, जालना, पुणे व जळगाव
		चिकू (मृग बहार)	अहमदनगर व ठाणे

ब) हवामान आधारित फळपिक विमा योजने अंतर्गत पहिल्या टप्प्यात संत्रा, मोसंबी, पेरु व चिकू फळपिकांसाठी विमा संरक्षण देय आहे.

क) सहपत्र-१ मध्ये दर्शविलेले अधिसूचित क्षेत्र व यामधील अधिसूचित फळपीके म्हणजे संत्रा, मोसंबी, पेरु व चिकू पिक घेणारे सर्व शेतकरी या योजनेत भाग घेण्यास पात्र आहेत.

ड) विविध वित्तीय संस्थांकडे पीक कर्जासाठी अर्ज केलेल्या व ज्याची अधिसूचित फळपिकासाठी पिक कर्ज मर्यादा मंजूर आहे अशा सर्व शेतकऱ्यांना ही योजना सक्तीची राहील.

इ) बिगर कर्जदार शेतकऱ्यांना ही योजना ऐच्छिक राहील

४. अधिसूचित फळपिके, विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके), विमा संरक्षण कालावधी, विमा संरक्षित रक्कम, प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम सहपत्र-दोन मध्ये नमूद केल्यानुसार राहातील.

५. अधिसूचित फळपिके - समाविष्ट धोके - विमा संरक्षण कालावधी खालीलप्रमाणे राहील :-

फळपीके	विमा हप्ता दर (टक्के)	समाविष्ट धोके	विमा संरक्षण कालावधी	
१) संत्रा (मृग बहार)	१२	कमी पाऊस	२१ जून २०१३	२० जुलै २०१३
		पावसातील खंड	२१ जुलै २०१३	२० ऑगस्ट २०१३
२) मोसंबी (मृग बहार)	१२	कमी पाऊस	२१ जून २०१३	२० जुलै २०१३

फळपीके	विमा हप्ता दर (टक्के)	समाविष्ट धोके	विमा संरक्षण कालावधी	
		पावसातील खंड	२१ जुलै २०१३	२०ऑगस्ट, २०१३
३) पेरु (मृग बहार)	१२	कमी पाऊस	२१जून, २०१३	२० जुलै २०१३
४) चिकू (मृग बहार)	१२	जादा आर्द्रता	१ जुलै, २०१३	३०सप्टेंबर, २०१३

६. विमा हप्ता अनुदान-

पथदर्शक हवामान आधारीत पीक विमा योजनेमध्ये भाग घेणाऱ्या सर्व शेतक-यांना विमा हप्त्यापोटी ५० टक्के अनुदान देय आहे. या अनुदानाच्या रकमेत केंद्र शासनाचा २५ टक्के व राज्य शासनाचा २५ टक्के हिस्सा राहील आणि शेतक-यांने स्वतःची ५० टक्के रक्कम विमा हप्त्यापोटी भरावयाची आहे.

प्रति हेक्टर (रुपये)

फळपिक	विमा संरक्षित रक्कम	विमा हप्ता	राज्य शासनाचे अनुदान	केंद्र शासनाचे अनुदान	शेतक-यांनी भरावयाची रक्कम
१) संत्रा(मृग बहार)	६००००	७२००	१८००	१८००	३६००
२) मोसंबी(मृग बहार)	६००००	७२००	१८००	१८००	३६००
३) पेरु (मृग बहार)	३००००	३६००	९००	९००	९८००
४) चिकू(मृग बहार)	५००००	६०००	१५००	१५००	३०००

७. या योजने बाबतचे फळपिक व त्यांचे हंगामनिहाय वेळापत्रक पुढीलप्रमाणे आहे :-

तपशिल	फळपिक	अंतिम तारीख	शेरा
(१) कर्जदार शेतकरी/कर्ज घेतलेले व बँकेकडून अधिसूचित फळ पिकांसाठी पीक कर्ज मर्यादा मंजूर असलेले शेतकरी यांच्या फळपिकांचा विमा करण्याची मुदत.	संत्रा (मृग बहार) मोसंबी(मृग बहार) पेरु (मृग बहार) चिकू (मृग बहार)	---	ज्या शेतक-यांची अधिसूचित पिकासाठी (संत्रा, मोसंबी व पेरु) बँकांकडून दिनांक २० जून, २०१३ पर्यंत कर्जमर्यादा मंजूर असेल त्या सर्व शेतक-यांच्या क्षेत्राचा विमा विहित मुदतीत करून घेणे बँकांना अनिवार्य आहे. चिकू ह्या फळपिकासाठी १ जुलै, २०१३ पर्यंत कर्जमर्यादा मंजूर असेल त्या सर्व शेतक-यांच्या क्षेत्राचा विमा विहित मुदतीत करून घेणे बँकांना अनिवार्य आहे.

तपशील	फळपिक	अंतिम तारीख	शेरा
(२) बँकांनी कर्जदार शेतक-यांची घोषणा पत्रे (डिक्लेरेशन) कृषि विमा कंपनीस सादर करण्याची मुदत	संत्रा (मृग बहार) मोसंबी(मृग बहार) पेरु (मृग बहार) चिकू (मृग बहार)	५ जुलै, २०१३ संत्रा, मोसंबी व पेरु पिकांसाठी आणि चिकू या फळपिकासाठी १५ जुलै, २०१३	---
(३) बिगर कर्जदार शेतक-यांनी विमा प्रस्ताव (प्रपोजल) बँकांना सादर करण्याची मुदत	संत्रा(मृग बहार) मोसंबी(मृग बहार) पेरु (मृग बहार) चिकू(मृग बहार)	२० जून, २०१३ तीन ही पिकांसाठी चिकू या फळपिकासाठी १ जुलै, २०१३.	ऐच्छिक सहभाग
(४) बिगर कर्जदार शेतक-यांची घोषणापत्रे (डिक्लेरेशन) बँकानी कृषि विमा कंपनीस सादर करण्याची मुदत	संत्रा(मृग बहार) मोसंबी(मृग बहार) पेरु (मृग बहार) चिकू(मृग बहार)	३० जून, २०१३ तीन ही पिकांसाठी चिकू या फळपिकासाठी १५ जुलै, २०१३.	---

८. सदर योजनेतील हवामानाची आकडेवारी सादर करणे आणि नुकसान भरपाई अदा करणे याबाबतचे वेळापत्रक खालीलप्रमाणे राहील :-

तपशील	कालावधी	शेरा
(१) हवामान धोक्याची आकडेवारी सादर करणे	दर आठवड्याला दैनंदिन हवामान धोक्याची आकडेवारी सादर करणे	संबंधीत विमा कंपनी त्रयरथ नोंदणीकृत संस्थेमार्फत स्थापित स्वंयंचलित हवामान केंद्राची आकडेवारी नियमित उपलब्ध करून देईल.
(२) नुकसान भरपाई अदा करणे	विमा कालावधी संपल्यापासून ४५ दिवसांत देय होईल.	संबंधीत विमा कंपनी विमा हप्ता अनुदान व पर्जन्यमान आकडेवारी वेळेत मिळण्याच्या अटीचे अधीन राहून शेतकऱ्यांना बँका मार्फत परस्पर अदा करेल.

९. बँक सेवा शुल्क -कर्जदार व बिगर कर्जदार शेतकऱ्यांकडून जमा केलेल्या विमा हप्त्याच्या ५ टक्के रक्कम विमा कंपनीकडून बँक सेवा शुल्क म्हणून नोडल बँकाना परस्पर देय होईल.

१०. नुकसान भरपाई ठरविण्याची पद्धत. नुकसान भरपाई ठरविण्याची पद्धत सहपत्र - ३ मध्ये दर्शविल्यानुसार राहील.

११. अंग्रीकल्चर इन्श्युरन्स कंपनी ऑफ इंडिया लिमिटेड व एचडीएफसी-अर्गो या संस्थेस योजनेत सहभागी होणाऱ्या शेतकऱ्यांना घावयाचे अनुदानासाठी राज्य शासनाच्या हिशयापोटी देय होणारा खर्च खालील लेखाशीषाखालील अर्थसंकल्पिय तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

मागणी क्रमांक ढी-

३२४०१ - पीक संवर्धन

११० - पीक विमा

११० - (दोन) पंचवार्षिक योजनेतर्गत योजना

राज्य योजना (००) (०२) सर्वकष पीक विमा योजना

(२४०१ ०९२२) ३३- अर्थसहाय्य

१२. या प्रकरणी सहाय्यक संचालक, लेखा कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे- १ यांना आहरण व संवितरण अधिकारी व संचालक, फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे- १ यांना या योजनेचे मुख्य समन्वयक म्हणून घोषित करण्यात येत असून या योजनेबाबत अधिसूचित तालुक्यातील महसूल मंडळ पातळीवर अंग्रीकल्चर इन्श्युरन्स कंपनी ऑफ इंडिया लिमिटेड व एचडीएफसी-अर्गो या संस्थेमार्फत फळपिक विमा योजना राबविण्याबाबत व हवामान केंद्र स्थापन करण्याबाबत तसेच क्षेत्रीय स्तरावर मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यास याद्वारे प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

१३. हवामानावर आधारीत पथदर्शक फळपिक विमा योजनेचा आढावा राज्य स्तरीय पिक विमा समन्वय समितीच्या बैठकीत घेण्यात येऊन नवीन फळपिकांचा अंतर्भाव करणे / योजनेचे पुनर्विलोकन करून योजना पुढे चालू ठेवणे याबाबतचा निर्णय घेण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३०६०७१०१७३४१००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रणाली चिटणीस)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

२. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
३. मा. मंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव
४. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
५. मा. राज्यमंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव
६. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव.
७. मा मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक
८. प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक
९. प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव (नियोजन),नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रधान सचिव (महसूल व वन) ,महसूल व वन विभाग , मंत्रालय, मुंबई.
१२. सचिव (सहकार) , सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. सचिव,कृषि मंत्रालय, भारत सरकार (कृषि व सहकार विभाग) कृषि भवन, नवी दिल्ली.(पत्राने)
१४. सचिव, वित्त मंत्रालय भारत सरकार (वित्त विभाग) (विमा) नवी दिल्ली. (पत्राने)
१५. संचालक, पिक विमा भारत सरकार, कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, नवी दिल्ली
१६. आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१७. अध्यक्ष व कार्यकारी संचालक, भारतीय कृषि विमा कंपनी, १३ वा मजला, अंबादीप बिल्डिंग, कस्तुरबा गांधी मार्ग, कॅनॉट प्लेस, नवी दिल्ली,
१८. क्षेत्रीय व्यवस्थापक, इंग्रीकल्यर इंश्युरन्स कंपनी ऑफ इंडिया लिमिटेड मुंबई क्षेत्रीय कार्यालय स्टॉक एक्सचेंज टॉवर्स, पूर्व खंड, २० वा मजला, दलाल स्ट्रीट, फोर्ट, मुंबई ४०० ०२३,
१९. व्यवस्थापक, एचडीएफसी-अर्गो, ६ वा मजला, लिला बिझीनेस पार्क, अंधेरी-कुर्ला रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई ४१
२०. संचालक लेखा व कोषागारे, मुंबई
२१. सर्व विभागीय आयुक्त,
२२. अधिदान व लेखा अधिकारी, लेखा व कोषागारे संचालनालय, मुंबई - ३२
२३. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
२४. महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र नागरी बैंका ९ नगीनदास रोड, मुंबई-२३
२५. महाव्यवस्थापक, नाबार्ड, पुनम चेंबर , शिवसागर इस्टेट, वरळी, मुंबई
२६. महालेखापाल (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई /नागपूर

२७. विमा संचालक, म्हाडा इमारत, पहिला मजला, बांद्रा पूर्व, मुंबई
२८. संचालक, माहिती आणि प्रसिध्दी (प्रसिध्दीसाठी) मंत्रालय, मुंबई
२९. संचालक, फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-
३०. संचालक, फलोत्पादन मृद संधारण, नियोजन, विस्तार व प्रशिक्षण, साखर संचालक, मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-
३१. सर्व जिल्हाधिकारी,
३२. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
३३. सर्व व्यवस्थापक जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक,
३४. सर्व विभागीय कृषि सह संचालक, महाराष्ट्र राज्य,
३५. उप महाव्यवस्थापक, नाबाड, पुनम चेंबर, ५४ वेलस्ली रोड, शिवाजीनगर, पुणे-५
३६. सरव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक , ९ नगीनदास रोड, मुंबई- २३
३७. मुख्य अधिकारी, सेंट्रल फायनान्स एजन्सी, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक , ९ नगीनदास रोड, मुंबई- २३
३८. मुख्य अधिकारी, ग्रामीण नियोजन व पत विभाग, रिझार्फ बँक ऑफ इंडिया, फोर्ट, मुंबई व्यवस्थापक, महाराष्ट्र बँक १५०१ , शिवाजीनगर, पुणे-५
३९. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
४०. सर्व सहसचिव /उपसचिव /अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय मुंबई - ०३२
४१. उपसचिव, नियोजन विभाग (कार्या.१४३१) / वित्त विभाग (व्यय- १)
४२. कार्यासन २ अे / कार्यासन १२ अे, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
४३. निवडनस्ती -१४ अे

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०९३/प्र.क्र.१५०/१४ अे, दिनांक १० जून, २०९३ चे

सहपत्र-१

सन २०९३-१४ हवामान आधारित फळपिक विमा योजना राबविण्याकरिता प्रस्तावित जिल्हे, तालुके व महसूल मंडळाची यादी.

अ.क्र	पीक	प्रस्तावित जिल्हे	तालुका	महसूल मंडळ
१	संत्रा	अकोला	बार्डी टाकळी मुर्तीजापूर अकोट तेल्हारा पातूर	राजंदा कुरुम, हातगाव, निभा अकोट, उमरा, पणज, अकोलखेड अडगाव बु. पातूर
		अमरावती	अमरावती भातकुली चांदूर रेल्वे धामणगाव रेल्वे नांदगाव खंडेश्वर मोर्शी वरुड तिवसा चांदूर बाजार अचलपूर चिखलदरा तेल्हार अंजनगाव सुर्जी बुलढाणा	अमरावती, वडाळी, बडनेरा, नवसारी, डबरगांव, माहूली जहागिर, नांदगाव पेठ. निभा. चांदूर रेल्वे, पळसखेड, घुईखेड, आमला विशेश्वर, सातेफळ धामणगाव रेल्वे, चिंचाली, भातकुली, अंजनसिंगी, मंगरुळदस्तगिर, दत्तापूर, तळेगाव दशासर नांदगाव खंडेश्वर, दाभा, शिवणी, रसूलापूर, मंगरुळ ^{चहाळा} , पापळफिल, लोणी, धानोरा गुरव, माहूलीचोर अंबाडा, हिरवखेड, रिद्धपूर, धामणगाव (काटपूर), नेरपिंगळाई, शिरखेड, मोर्शी. वरुड, बेनोदा, पुसला, वाठोडा, लोणी, शेंदूरजना घाट, राजूराबाजार तिवसा, मोझरी, वळ्हा, कुळ्हा वरखेड चांदूर बाजार, ब्राम्हणवाडा थडी, बेलारा, करजगाव, शिरसगाव कसबा, तळेगाव मोहना, आसेगाव अचलपूर, रासेगाव, असतपूर, परसापूर, पथोट, परतवाडा चिखलदरा, सेमाडोह, टेंभूरसोडा हिवरखेड अंजनगाव, भंडारज, विहीगाव, सातेगाव, कापूस तळणी, कोकडा मेहकर लोणार
			मेहकर लोणार	मेहकर अंजनी खुर्द, सुलतानपूर

અ.ક્ર	પીક	પ્રસ્તાવિત જિલ્હે	તાલુકા	મહસૂલ મંડળ
			ખામગાવ	બોરી અડગાવ.
			સંગ્રામપૂર	સોનાળા, બાવણબીર
		યવતમાળ	કળંબ	કળંબ, કોઠા, સાવરગાવ, જોડમોહા, પિંપળગાવ (રૂ.).
			રાળેગાવ	રાળેગાવ, ઝાડગાવ.
			પુસદ	પુસદ, જાંબબાજાર, વરુડ
			ઉમરખેડ	ઉમરખેડ, મુલાવા, ઢાણકી, વિડુલ, ચાતારી
			મહાગાવ	મોરથ, ગુંજ, કાળી (દૌ).
			દિગ્રસ	દિગ્રસ, કલગાવ, તિવરી, તૂપટાકળી.
			દારછા	દારછા, મહાગાવ
			નેર	માણિકવાડા, વટફળી, શિરજગાવ, માલખેડ (ખુ.)
			આર્ણી	આર્ણી, જવળા.
			બાભુળગાવ	ઘારપળ
		વર્ધા	આર્વી	આર્વી, રોહના, ખરાંગણા, વાઢોણા.
			કારંજા	કારંજા, ઠાણેગાવ, સારવાડી, કન્નમવાર ગ્રામ
			આષ્ટી	આષ્ટી, તળેગાવ, સાહૂર
		વાશિમ	વાશિમ	વાશિમ, અનશિંગ.
			રિસોડ	રિસોડ, કેનવડ, ભરજહાંગીર.
			માલેગાવ	માલેગાવ, મુંગળા.
			મંગરુલપીર	મંગરુલપીર, શેલુ (ખુ.).
			માનોરા	માનોરા, ગિરોલી.
			કારંજા	કારંજા, ઉંબર્ડા બાજાર, કામરગાવ.
		નાગપૂર	નાગપૂર	સોનેગાવ (લોધી), વાડી, બોરી, ગોધણી, બુટીબોરી
			કામઠી	કામઠી, વડોદા.
			હિંગણા	હિંગણા, કાન્હોલીબારા, અડેગાવ, ગુમગાવ, ટાકલ્ઘાટ.
			રામટેક	દેવલાપાર, .રામટેક, મુસેવાડી
			પારશિવણી	પારશિવણી, નવેગાવ ખૈરી, આમડી, .કન્હાન
			કાટોલ	કાટોલ, પારડશિંગા, યેનવા, મેટપાંજરા, રિધોરા, કોંડાલી.
			નરખેડ	નરખેડ, મોવાડ, સાવરગાવ, મિષ્ણૂર, જલાલખેડા, મેઢલા.
			સાવનેર	સાવનેર, પાટણ સાવંગી, કેળવદ, ખાપા, વડેગાવ.
			કળમેશ્વર	કળમેશ્વર, ધાપેવાડા, મોહપા, તેલકામઠી.
			ઉમરેડ	પાચગાવ.
			ભિવાપૂર	ભિવાપૂર, .કારગાંવ

અ.ક્ર	પીક	પ્રસ્તાવિત જિલ્હે	તાલુકા	મહસૂલ મંડળ
	અહમદનગર		કુહી	તિતુર.
		નગર		કાપુરવાડી ,કેડગાવ, ભિંગાર, નાગાપુર, જેઝર, ચિંચોડી (પ), વાળકી, ચાસ, રૂઇછતીસી.
		પારનેર		વાડેગવ્હાણ, નિઘોજ
		શ્રીગંડા		બેલવંડી, ચિનાળા, દાવ દૈઠાણ, કોળગાવ.
		કર્જત		મિરજગાવ
	હિંગોલી	નેવાસા		ચાંદા , ઘોડેગાંવ.
		હિંગોલી		હિંગોલી, ડિગ્રસ કરાળે, માળહિવરા, ખંબાળા, સિરસમ (બુ.), નરસીનામદેવ, બાસંબા
		ઓંઢાનાગનાથ		ઓંઢાનાગનાથ, શિરડ, જવળાબાજાર, સાળણા.
		સેનગાવ		બોરેગાવ, આજેગાવ, હત્તા, સાખરા,
		કળમનુરી		કળમનુરી, વાકોડી, નાંદાપૂર, આખવાડાબાંનાપુર, ડોંગરકડા, વારંગાફાટા
		વસમત		હાયતનગર, ગિરગાવ, હદ્રા, ટેંભુર્ની, આંબા(ચોંડી)

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०९३/प्र.क्र. १५०/१४ अे, दिनांक १० जून, २०१३ चे.

सहपत्र-२.

सन २०१३-१४ हवामान आधारित फळपिक विमा योजना राबविण्याकरिता प्रस्तावित जिल्हे, तालुके व महसूल मंडळाची यादी

अ.क्र	पीक	प्रस्तावित जिल्हे	तालुका	महसूल मंडळ
१	मोसंबी	औरंगाबाद	औरंगाबाद	चित्ते पिंपळगाव, लाडसावंगी, करमाड.
			पैठण	पैठण, पिंपळवाडी, ढोरकीन, लोहगाव, नांदर, विहामांडवा, पाचोड, आळूळ, बिडकिन, बालानगर.
			वैजापूर	गारज, लासूरगाव, महालगाव, नागमठाण.
			गंगापूर	गंगापूर, हरसूल, वाळूज, तुर्काबाद, सिदवडगाव, मांजरी, शेंदूरवाडा, डोणगाव, भेंडाळा.
			खुल्ताबाद	वेरुळ.
			सिल्लोड	गोळेगाव, सिल्लोड.
			कन्ड	चापानेर, चिंचोली, करंजखेडा, देवगाव रंगारी,
		जालना	सोयगाव	सोयगाव, सावळजबाजार, बानोटी.
			जालना	जालना (श), जालना (ग्रा), रामनगर, नेर, विरेगाव, पांचाळवडगाव, वाघुळ (ज), शेताली.
			भोकरदन	भोकरदन, सिपोरा, हसणाबाद, राजूर, केदारखेड, खेडा
			जाफराबाद	जाफराबाद, माहूरा, कुंभारझारी, टेंभूर्णी, वरुड बु.
			बदनापूर	बदनापूर, शेलगाव, दाभाडी, बावणेपांघरी, रोशणगाव.
			अंबड	अंबड, धनगर पिंप्री, जामखेड, रोहिलागड, वडीगोद्री, सुखापरी.
			घनसावंगी	घनसावंगी, राणीउंचेगाव, कुंभार पिंपळगाव, तिर्थपूरी, आंतरवली टेंभे, जांब समर्थ, रांजनी.

			પરતૂર	પરતૂર, વાટૂર, સાતોના, શ્રીષ્ટી, આષ્ટી.
			મંઠા	મંઠા, પાંગરી ગોસાવી, તળણી, ઠોકસાળ.
નાંદેડ	નાંદેડ	નાંદેડ	લિંબગાવ, વિષ્ણૂપુરી.	
		મુદખેડ	મુદખેડ, બારડ.	
		મુખેડ	મુખેડ, જાહુર.	
		ધર્માબાદ	કરખેલી.	
		હદગાવ	હદગાવ, પિંપરખેડ.	
		કંધાર	બારુલ.	
પરભણી	પરભણી	પરભણી	પરભણી, ઝરી.	
		પાથરી	પાથરી, હાદગાવ બુ.	
		માનવત	માનવત, કેકરજવળા,	
		સેલૂ	સેલૂ	
	બીડ	બીડ	રાજૂરીનવગણ, પિંપળનેર.	
		ગેવરાઈ	ગેવરાઈ, તલવાડા, રેવકી, જાતેગાવ, માદળમોહી, શિરસદેવી., જાતેગાવ	
		માજલગાવ	માજલગાવ	
		અંબાજોગાઈ	પાટોદા (મ), ઘાટનાંદૂર.	
અહમદનગર	અહમદનગર	શેવગાવ	ચાપડગાવ, એરંડગાવ, શેવગાવ, ભાતકુડગાવ, બોધેગાવ, ઢોરજળગાવ (શો).	
		નગર	કાપુરવાડી, કેડગાવ, મિગાંર, નાગપુર જેઊર, ચિંચોંડી પાટીલ, વાલ્કી, ચાસ, રૂઈછતીસી	
		નેવાસા	ચાંદા, ઘોડેગાવ, સલાબતપૂર.	
		પારનેર	વાડેગઢાણ, નિઘોજ	
		શ્રીગોંડા	બેલવંડી, ચિંચાળા, દેવદૈઠાણ, કોળગાંવ	
		કર્જત	મિરજગાવ.	
		રાહુરી	વાંબોરી.	
		પાથર્ડી	પાથર્ડી, કરંજી.	
	બુલઢાણા	બુલઢાણા	મસલા બુ.	
		સિંદખેડ રાજા	સિંદખેડ રાજા, સોનુશી, કિનગાવ રાજા, દુસરબીડ, નાગામલકાપૂર(પાંગરા), શેંદૂરજન, સાખરખેર્ડા.	

		अमरावती	अमरावती	वडनेरा, डवरगाव, माहुलीजहांगीर, नांदगाव पेठ.
		धामणगाव रेल्वे	धामणगाव रेल्वे, चिंचोली, अंजनसिंगी.	
		वरुड	वरुड, शेंदूरजना घाट, लोणी, पुसला, बेनोडा, वाठोडा, राजूर बाजार.	
		मोशी	मोशी, सिरखेड, हिवरखेड, अंबाडा, नेर पिंगळाई.	
		तिवसा	तिवसा, वरखेड, वळा, मोझरी.	
	नागपूर	नागपूर ग्रा.		वाडी.
		कोटोल	काटोल, मेंटपाजरा, येनवा, कोंढाळी, पारडशिंगा, रिधोरा	
		नरखेड	नरखेड, सावरगाव, जलालखेडा, मोवाड, मेंढला, भिष्णूर.	
		सावनेर	सावनेर, केळवद, खापा, पाटणसावंगी, बडेगाव.	
		कळमेश्वर	कळमेश्वर, मोहपा, धापेवाडा, तेलकामठी	
	वर्धा	कारंजा	कारंजा, सारवाडी, कन्नमवारग्राम, ठाणेगाव.	
		आष्टी	आष्टी, साहूर, तळेगाव.	
	हिंगोली	हिंगोली	हिंगोली, डिग्रस, मालहिवरा, लिंमळा, शिरसम (बु), नरसीनामदेव, बासंबा	
		ओंडानागनाथ	ओंडानागनाथ, शिरड, जवळाबाजार, साळणा,	
		सेनगाव	बोरेगाव, आजेगाव, हत्ता, साखरा,	
		कळमनुरी	कळमनुरी, वाकोडी, नांदापूर, आखाडाबाळापुर, डोंगरकडा, वारंगाफाटा	
		वसमत	हायतनगर, गिरगाव, हट्टा, टेंभुर्नी, आंबा (चोंडी)	

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०१३/प्र.क्र. १५०/१४ अे, दिनांक १० जून, २०१३ चे.

सहपत्र-३.

सन २०१३-१४ हवामान आधारित फलपिक विमा योजना राबविण्याकरिता प्रस्तावित जिल्हे,

तालुके व महसूल मंडळाची यादी

अ.क्र	पीक	प्रस्तावित जिल्हे	तालुका	महसूल मंडळ
१	पेरु	अहमदनगर	अहमदनगर	जेवूर.
			कर्जत	भांबुरा.
			राहूरी	वांबोरी.
			पाथर्डी	करंजी.
			कोपरगाव	रवंदे, सुरेगाव.
			राहता	राहता, शिर्डी, लोणी, बाभळेश्वर, पुणतांबा.
			श्रीरामपूर	श्रीरामपूर, उंदीरगाव, टाकळीभान.
		बुलढाणा	बुलढाणा	साखळी बु.
			चिखली	चिखली, हातणी, चांधई.
		नाशिक	नाशिक	गिरणारे, मखमलाबाद.
			सिन्नर	सिन्नर, शाहा.
			येवला	जळगाव नेऊर.
			दिंडोरी	दिंडोरी, मोहाडी, कसबेवणी, वरखेडा, उमराळे .बु
			चांदवड	रायपूर, दिघवद, दुगांव, वडाळीभोई
			मालेगाव	दाभाडी, सौदाणे, वडनेर.
		पुणे	बारामती	बारामती, वडगाव निंब.
			दौँड	पाटस.
		औरंगाबाद	औरंगाबाद	कांचनवाडी
			सिल्लोड	आमठाणा, सिल्लोड, भराडी
			गंगापूर	हर्सुल तुर्काबाद शेदुरवाढा डोणगाव,
		जालना	घनसावंगी	तिर्थपूरी, हर्सुल
			मंठा	मंठा, तळणी,
			भोकरदन	पिंपळगाव रे.
		जळगांव	चाळीसगाव	बहाळ
			पाचोरा	नगरदेवळा, गाळण
			अंमळनेर	धरणगाव

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०१३/प्र.क्र. १५०/१४ अे, दिनांक १० जून, २०१३ चे.

सहपत्र-४.

सन २०१३-१४ हवामान आधारित फळपिक विमा योजना राबविण्याकरिता प्रस्तावित जिल्हे,
तालुके व महसूल मंडळाची यादी

अ.क्र	पीक	प्रस्तावित जिल्हे	तालुका	महसूल मंडळ
१	चिकू	अहमदनगर	पारनेर	पारनेर, भाळवणी, सुपा, वाडेगळ्हाण, वडझिरे, निघोज, टाकळी ढोकेश्वर, पळशी
			श्रीगोदा	श्रीगोदा, चिचाळा, कोळगाव, काष्टी, मांडवगण
			नेवासा	नेवासा बु., सलाबतपूर, वडाळा बहीरोबा.
			शेवगाव	शेवगाव, भातकुडगांव, बोधेगांव, चापडगांव, ढोरजळगाव (शे), एरंडगाव
			राहूरी	देवळालीप्रवरा, वाबोरी.
			राहता	राहता, रिर्डी, लोणी, बाभळेश्वर.
			नगर	सावेडी, नागापुर, जेऊर, वाळकी, चास, रुईछत्तीसी
		ठाणे	कर्जत	कर्जत, राशिन, भांबोरा, कोभळी, मिरजगांव, माहिजळगाव
			पालघर	पालघर, बोईसर, तारापूर, मनोर, सफाळे, आगरवाडी,
			डहाणू	डहाणू, चिंचणी, सायवन, कासा, मल्याण,
			तलासरी	तलासरी, झरी.
			वसई	वसई, विरार, माणिकपूर, निर्मळ, आगाशी, मांडवी.
			शहापूर	शहापूर, किन्हवली, वासिंद, डोळखांब, खर्डी.
			वाडा	वाडा, कंचाड, कोने, कुडूस.
			विक्रमगड	विक्रमगड, तलवाडा,

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०९३/प्र.क्र.१५०/१४ अे, दिनांक १० जून, २०१३ चे.

सहपत्र-५

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१३-१४

जिल्हा: अकोला, अमरावती, बुलढाणा, यवतमाळ, वर्धा, वाशिम, नागपूर, अहमदनगर व हिंगोली.

पिक : संत्रा(मृग बहार).

ही योजना अकोला, अमरावती, बुलढाणा, यवतमाळ, वर्धा, वाशिम, नागपूर, अहमदनगर व हिंगोली या जिल्ह्यातील सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित तालुक्यात या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.३ (अ) मध्ये नमूद केलेल्या विमा कंपनी मार्फत लागू करण्यात येईल. संदर्भ हवामान केंद्र अधिसूचित तालुक्यातील महसूल मंडळ पातळीवर स्थापित करण्यात येईल. सदर हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती संबंधीत विमा कंपनी दर आठवड्याला संचालक (फलोत्पादन) यांना तसेच संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देईल.

या योजनेत २१ जून, २०१३ ते २० जुलै, २०१३ विमा संरक्षण कालावधीत संत्रा (मृग बहार) पिकावरील कमी पाऊस व दि. २१ जुलै, २०१३ ते २० ऑगस्ट, २०१३ या कालावधीत संत्रा (मृग बहार) पिकावरील पावसातील खंड यामुळे होणाऱ्या संभाव्य पिक नुकसानीस (आर्थिक) विमा संरक्षण प्रदान करणे.

विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके) व विमा संरक्षण कालावधी	प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम (प्रति/हेक्टर)
१) कमी पाऊस दि. २१ जून २०१३ ते २० जुलै, २०१३	या कालावधीमध्ये १२५ ते १५० मि.मि. पर्यंत पाऊस झाल्यास ७५ टक्के रु. २२,५००/- नुकसान भरपाई देय होईल. या कालावधीमध्ये १२५ मि.मि. पेक्षा कमी पाऊस झाल्यास १०० टक्के रु. ३०,०००/- नुकसान भरपाई देय होईल.
२) पावसाचा खंड दि. २१ जुलै, २०१३ ते २० ऑगस्ट, २०१३	१) या कालावधीमध्ये सलग १४ दिवस ते १५ दिवस पावसाचा खंड पडल्यास रु. १५,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल. २) सलग १६ दिवस ते १७ दिवस पावसाचा खंड पडल्यास रु. २५,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल. ३) सलग १८ दिवस व त्यापेक्षा जास्त दिवसांचा पावसाचा खंड पडल्यास रु. ३०,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल. (२.५ मि.मि. पर्यंत किंवा त्यापेक्षा कमी पाऊस पडला तरी तो खंड समजण्यात येईल)

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून संत्रा पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून त्यांना देण्यात येणाऱ्या कर्ज पुरवठा रकमेतून भरला जाईल.

बिगर कर्जदार शेतकरी : ऐच्छिक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहीत मुदतीत जमा करावे.

एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रति हेक्टर)	रु.६०,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाचा विमा हप्ता (प्रति हेक्टर)	रु.३६००/-

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०१३/प्र.क्र.१५०/१४ अे, दिनांक १० जून, २०१३ चे.

सहपत्र-६

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१३-१४.

जिल्हा: औरंगाबाद, जालना, अहमदनगर, नांदेड, परभणी, बीड, बुलढाणा, नागपूर, वर्धा व हिंगोली.

पिक: मोसंबी (मृग बहार)

ही योजना औरंगाबाद, जालना, अहमदनगर, नांदेड, परभणी, बीड, बुलढाणा, नागपूर, वर्धा व हिंगोली या जिल्हयातील सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित तालुक्यात या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.३ (अ) मध्ये नमूद केलेल्या विमा कंपनी मार्फत लागू करण्यात येईल. संदर्भ हवामान केंद्र अधिसूचित तालुक्यातील महसूल मंडळ पातळीवर स्थापित करण्यात येईल. सदर हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती संबंधीत विमा कंपनी दर आठवड्याला संचालक (फलोत्पादन) यांना तसेच संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देईल.

या योजनेत दि. २१ जून, २०१३ ते २० जुलै, २०१३ विमा संरक्षण कालावधीत कमी पाऊस व दि २१ जुलै, २०१३ ते २० ऑगस्ट, २०१३ या कालावधीत मोसंबी (मृग बहार) पिकावरील पावसातील खंड यामुळे होणाऱ्या संभाव्य मोसंबी (मृग बहार) पिक नुकसानीस (आर्थिक) विमा संरक्षण प्रदान करणे.

विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके) व विमा संरक्षण कालावधी	प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम (प्रति/हेक्टर)
१)कमी पाऊस दि. २१ जून २०१३ ते २० जुलै, २०१३	या कालावधीमध्ये १२५ ते १५० मि.मि. पर्यंत पाऊस झाल्यास ७५ टक्के रु. २२,५००/- नुकसान भरपाई देय होईल. या कालावधीमध्ये १२५ मि.मि. पेक्षा कमी पाऊस झाल्यास १०० टक्के रु. ३०,०००/- नुकसान भरपाई देय होईल.
२)पावसाचा खंड दि. २१ जुलै, २०१३ ते २० ऑगस्ट, २०१३	१) या कालावधीमध्ये सलग १४ दिवस ते १५ दिवस पावसाचा खंड पडल्यास रु. १५,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल. २)सलग १६ दिवस ते १७ दिवस पावसाचा खंड पडल्यास रु.२५,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल . ३) सलग १८ दिवस व त्यापेक्षा जास्त दिवसांचा पावसाचा खंड पडल्यास रु.३०,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल. (२.५ मि.मि. पर्यंत किंवा त्यापेक्षा कमी पाऊस पडला तरी तो खंड समजण्यात येईल)

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून मोसंबी पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून त्यांना देण्यात येणा-या कर्ज पुरवठा रकमेतून भरला जाईल.

बिगर कर्जदार शेतकरी : ऐच्छिक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहीत मुदतीत जमा करावे.

एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रति हेक्टर)	रु.६०,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाचा विमा हप्ता (प्रति हेक्टर)	रु.३६००/-

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०१३/प्र.क्र.१५०/१४ अे, दिनांक १० जून, २०१३ चे.

सहपत्र-७

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१३-१४.

जिल्हा : अहमदनगर, बुलढाणा, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, जालना व जळगाव.

पिक :पेरु (मृग बहार)

ही योजना अहमदनगर, बुलढाणा, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, जालना व जळगाव या जिल्ह्यातील सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित तालुक्यात या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.३ (अ) मध्ये नमूद केलेल्या विमा कंपनी मार्फत लागू करण्यात येईल. संदर्भ हवामान केंद्र अधिसूचित तालुक्यातील महसूल मंडळ पातळीवर स्थापित करण्यात येईल. सदर हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती संबंधीत विमा कंपनी दर पधरा दिवसानी संचालक (फलोत्पादन) यांना तसेच संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देईल.

या योजनेत दि. २१ जून, २०१३ ते २० जुलै, २०१३ विमा संरक्षण कालावधीत कमी पावसामुळे होणाऱ्या संभाव्य पेरु पिक नुकसानीस (आर्थिक) विमा संरक्षण प्रदान करणे.

विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके) व विमा संरक्षण कालावधी	प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम (प्रति/हेक्टर)
१)कमी पाऊस दि. २१ जून २०१३ ते २० जुलै, २०१३	या कालावधीमध्ये १०१ ते १२४ मि.मि. पर्यंत पाऊस झाल्यास ६० टक्के रु. १८,०००/- नुकसान भरपाई देय होईल. या कालावधीमध्ये ७६ मि.मि. ते १०० मि.मि.पर्यंत पाऊस झाल्यास ७५ टक्के रु. २२,५००/- नुकसान भरपाई देय होईल. या कालावधीमध्ये ७५ मि.मि. पेक्षा कमी पाऊस झाल्यास १०० टक्के रु. ३०,०००/- नुकसान भरपाई देय होईल.

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून पेरु पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून त्यांना देण्यात येणा-या कर्ज पुरवठा रकमेतून भरला जाईल.

बिगर कर्जदार शेतकरी : ऐच्छिक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहीत मुदतीत जमा करावे.

एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रति हेक्टर)	रु.३०,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाचा विमा हप्ता (प्रति हेक्टर)	रु.१८००/-

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०१३/प्र.क्र.१५०/१४ अे, दिनांक १० जून, २०१३ चे.

सहपत्र-८

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१३-१४.

जिल्हा: अहमदनगर व ठाणे

पिक : चिकू (मुग बहार)

ही योजना अहमदनगर व ठाणे या जिल्ह्यातील सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित तालुक्यात या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.३ (अ) मध्ये नमूद केलेल्या विमा कंपनी मार्फत लागू करण्यात येईल. संदर्भ हवामान केंद्र अधिसूचित तालुक्यातील महसूल मंडळ पातळीवर स्थापित करण्यात येईल. सदर हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती संबंधीत विमा कंपनी दर आठवड्याला संचालक (फलोत्पादन) यांना तसेच संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देईल.

या योजनेत दि.१ जुलै, २०१३ ते ३० सप्टेंबर, २०१३ विमा संरक्षण कालावधीत जादा आर्द्रता यामुळे होणाऱ्या संभाव्य चिकू पिक नुकसानीस (आर्थिक) विमा संरक्षण प्रदान करणे.

विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके) व विमा संरक्षण कालावधी	प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम (प्रति/हेक्टर)
१) जादा आर्द्रता दि. १ जुलै, २०१३ ते ३० सप्टेंबर, २०१३	या कालावधीत सापेक्ष आर्द्रता १० टक्के पेक्षा जास्त सलग ५ दिवस राहिल्यास रु. २५,०००/- नुकसान भरपाई देय राहिल आणि सलग दहा दिवस राहिल्यास रु. ५०,०००/- देय राहिल.

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

बिगर कर्जदार शेतकरी : ऐच्छिक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहीत मुदतीत जमा करावे.

एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रति हेक्टर)	रु. ५०,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाचा विमा हप्ता (प्रति हेक्टर)	रु. ३०००/-

शासन निर्णय क्रमांक विमायो १०१३/प्र.क्र.१५०/१४ अे, दिनांक १० जून, २०१३ चे

सहपत्र -९

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१३-१४

नुकसान भरपाई ठराविण्याची पद्धती:-

हवामानावर आधारीत पिकविमा योजने अंतर्गत नुकसान भरपाई पूर्णपणे संबंधीत विमा कंपनी शेतकऱ्यास सहपत्र-२ नुसार परस्पर बँकेमार्फत अदा करणार आहे. नुकसान भरपाई देण्याचे कोणतेही दायित्व शासनावर नसेल.

नुकसान भरपाई ठराविण्याचा आराखडा मागील २५ वर्षाच्या हवामानाच्या आकडेवारीचा विचार करून निश्चित करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार प्रत्येक अधिसूचित फळपिकासाठी प्रमाणके (ट्रिगर) व देय विमा रकमेचा दर निश्चित करण्यात आलेले आहेत. त्यानुसार (सहपत्र २ प्रमाणे) निर्धारीत दराने विमा रक्कम संबंधीत विमा कंपनी मार्फत देय होईल.

संदर्भ हवामान केंद्र हे त्या संबंधीत विमा कंपनीने नोंदणीकृत त्रयस्थ संस्थेमार्फत स्थापित केलेले हवामान केंद्र राहील.

संबंधीत विमा कंपनी देय विमा रक्कम ठराविण्यासाठी अधिसूचित तालुक्यातील (सहपत्र-१) फक्त नोंदणीकृत त्रयस्थ संस्थेमार्फत महसूल मंडळ स्थरावर स्थापित केलेल्या संदर्भ हवामान केंद्रामध्ये नोंद झालेल्या आकडेवारीचा वापर करील.

जर त्या तालुक्यातील संदर्भ हवामान केंद्रामार्फत काही कारणास्तव आकडेवारी प्राप्त झाली नाही तर त्या कालावधीपुरती पर्यायी राज्य शासनाच्या/ कृषि विद्यापीठे/ कृषि विज्ञानकेंद्र हवामान केंद्राची आकडेवारी विचारात घेवून देय विमा रक्कम निश्चित करण्यात येईल

संदर्भ हवामान केंद्रामार्फत प्राप्त आकडेवारी ही ग्राह्य धरण्यात येवून त्यावर आधारीत योजनेच्या तरतुदी नुसार निश्चित करण्यात आलेली विमा रक्कम ही अंतिम राहील

राष्ट्रीय कृषि विमा योजनेनुसार स्थापित राज्यस्तरीय समन्वय समिती, राज्य स्तरीय तांत्रिक समिती तसेच निर्धारीत वित्तीयसंस्था, राज्यशासन, कृषि विमा कंपनी, कृषि आयुक्तालय यांची निर्धारीत कर्तव्ये व जबाबदाच्यांप्रमाणेच हवामान आधारित पीक विमा योजनेसाठी कर्तव्य व जबाबदाच्या राहतील,

पिक विमा योजनेचा शासन निर्णय क्र. सीआयएस-१२९९/सीसाआर ८९/११-ए, कृषि पशुसंवर्धन दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग मंत्रालय, मुंबई ३२. दि, ४ डिसेंबर, १९९९ अन्वये जिल्हा स्तरावर जिल्हाधिकारी यांचे अधिनस्त कार्यरत असलेल्या समितीने यापुढे प्रतिमहा या योजनेचाही आढावा घ्यावा.

राज्यातील सर्व जिल्हांत सर्व फळपिकाखाली एकूण वीस हेक्टर क्षेत्र असणा-या सर्व महसूल मंडळात योजना राबविण्यात येत आहे. त्यानुसार महसूल मंडळे शासन निर्णयामध्ये समाविष्ट करण्यात आली आहेत. याशिवाय महसूल मंडळांचा प्रस्ताव प्राप्त झाल्यास समावेश करण्याचा अधिकार संचालक फलोत्पादन यांना राहिल

या योजनेत हवामान धोक्याच्या नोंदीबाबत हवामान केंद्रे विमा कंपनीद्वारे त्रयस्त यंत्रणेमार्फत मंडळस्तरावर बसविण्यात येतात. हवामान केंद्र महसूल मंडळात बसविण्यात आली किंवा नाही याची खात्री करणेसाठी संचालक फलोत्पदन यांनी विभाग स्तरावर समिती स्थापन करावी व त्याचा आढावा घ्यावा.

निवडलेल्या विमा कंपनीने तात्काळ योजनेची अंमलबजावणी सुरु करावी व योग्य ती प्रचार प्रसिद्धी करून योजना प्रभावीपणे कार्यान्वीत होईल हे पहावे.